

Directivas da qualidad per canortas d'uffants pitschens e centers dal di per uffants en il chantun Grischun

Cuntegn

1. Basa legala.....	2
2. Decleraziuns concernent las directivas da qualidad	2
3. Decleraziuns da noziuns	3
4. Permissiuns vertentas.....	3
5. Directivas da qualidad.....	4

1. Basa legala

Ordinaziun davart il piazzament d'uffants per la tgira e l'adopziun (OPUA); CS 211.222.338

Lescha davart ils uffants confidads dals 14 da favrer 2007; DG 219.050

2. Decleraziuns concernent las directivas da qualitat

<i>Valaivladad</i>	<p>Questas directivas da qualitat valan per la permissiun da purschidas da la tgira d'uffants en il sector prescolar sco canortas d'uffants pitschens resp. centers dal di per uffants (canortas d'uffants) en il chantun Grischun. Ellas valan sco standards minimals e concretiseschan las prescripziuns giuridicas.</p> <p>Ellas sa drizzan a tut las canortas d'uffants, independentamain dal fatg, sche talas han in sistem da management da qualitat certifitgà u betg.</p>
<i>Intent</i>	<p>Questas directivas da qualitat han l'intent da drizzar la furniziun da prestaziuns</p> <ul style="list-style-type: none"> – sin la tgira, sin l'educaziun e sin la promoziun; – sin la protecziun da la persunalitad e sin l'integritad; – sin la sanadad, sin la segirezza e sin il bainstar <p>dals uffants pertutgads.</p>
<i>Applicaziun</i>	<p>Questas directivas da qualitat cumpiglian indicaturs da qualitat e standards da qualitat. Tals cuntregnan pretensiuns a la qualitat da las structures, dals process e dals resultats dals servetschs e da las basas en scrit. Las basas en scrit da l'organisaziun (concepts, reglaments, directivas, infurmaziuns, formulars, documentaziuns e.u.v.) ston stgaffir las premissas, per che tut ils indicaturs da qualitat e standards da qualitat menziunads vegnian ademplids, sch'els vegnan applitgads correspudentamain. I vegn pia spetgà che tut las basas en scrit vegnian realisadas ed applitgadas correspudentamain e ch'ellas cuntanschian uschia l'effect giavischà, p.ex. ch'ils uffants sa sentan segirs e tgirads bain.</p>
<i>Permissiun</i>	<p>Canortas d'uffants en il chantun Grischun ston ademplir questas directivas da qualitat per survegnir ina permissiun da manaschi. La permissiun po vegnir concedida sut cundiziuns e pretensiuns.</p>
<i>Controlla</i>	<p>La controlla, sche las directivas da qualitat vegnan observadas al lieu, vegn fatga almain a chaschun da la visita da surveglianza che ha lieu mintga 2 onns. Questas directivas da qualitat vegnan controlladas almain mintga 6 onns ed adattadas en cas da basegn.</p>
<i>Ulteriuras disposiziuns</i>	<p>Disposiziuns giuridicas concernent la protecziun dals uffants e la protecziun da datas sco er prescripziuns da las autoritads da construcziun, da la polizia da fieus, da la controlla da victualias e.u.v. ston vegnir observadas da las purschidas. Per evitar regulaziuns dublas na fan ellas betg part da questas directivas.</p>
<i>Fin d'emna</i>	<p>En cas d'ina purschida da tgira da dapli che 5 dis per emna (p.ex. incl. tgira durant la fin d'emna) importa il temp da tgira maximal per uffant e per emna 5 dis (regulaziun concepziunala).</p>
<i>Tgira da notg</i>	<p>Regulaziuns supplementaras per la tgira d'uffants ordaifer la famiglia durant la notg en ils indicaturs 3d (dumber d'uffants e da persunal), 6 (localitads) e 10 (integritad) sco er limitaziuns dal temp da tgira (dumber maximal d'uras da tgira per 24 uras) vegnan fixadas, sch'i vegnan creadas purschidas correspudentas. Tschertgai per plaschair ad uras il contact en chaussa.</p>

3. Decleraziuns da noziuns

<p>Canorta d'uffants</p>	<p>Purschidas da la tgira d'uffants en il sector prescolar sco canortas d'uffants pitschens, centers dal di per uffants, instituziuns da prescolina e.u.v. che tgiran uffants en la vegliadetgna prescolara (il pli baud a partir dal 3. mais da vita fin a l'entrada en scolina resp. en scola) ordaifer la chasa dals geniturs e che pussibiliteschan uschia p.ex. als geniturs da pratitgar in'activitad da gudogn durant l'entir onn.</p> <p>La purschida cuntegna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – in temp d'avertura d'almain 48 emnas per onn; – in temp d'avertura d'almain 5 dis per emna; – in temp d'avertura d'almain 10,5 uras per di, incl. tgira da mezdi. <p>Excepziuns da questa regulaziun dovran scleriments speziels.</p> <p>Ils uffants frequentan regularmain e liantamain la purschida. Els èn annunziads ed absenzas ston vegnir communitgadas.</p> <p>Purschidas che sumeglian canortas d'uffants e che adempleschan per gronda part las premissas numnadas, pon er vegnir tractadas sco canortas d'uffants.</p>
<p><i>Geniturs</i></p>	<p>Persunas responsablas per l'educaziun</p>
<p><i>Collavuraturas e collavuratur scolads, persunal spezialisà</i></p>	<p>Collavuraturas e collavuratur scolads tenor l'indicatur 8, punct 1</p>
<p><i>Collavuraturas e collavuratur, persunal</i></p>	<p>Tut las collavuraturas ed ils collavuratur, senza las persunas che fan praticums da fufragnadi</p>

4. Permissiuns vertentas

Las permissiuns ch'èn vegnidas concedidas sin basa da las directivas precedentas (versiun 3.0 dal 1. da schaner 2019) restan en vigur.

5. Directivas da qualidat

Indica- tur nr.	Indicatur da qualidat	Standards da qualidat
Basas		
1	Igl exista in model directiv.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Il model directiv è avant maun en scrit ed inditgescha il champ d'actividad da la purschida e la gruppa en mira. 2. Il model directiv è facilmain accessibel a la publicidat (p.ex. pagina d'internet, prospect). 3. Ils concepts da la purschida correspundan al model directiv. 4. Il model directiv vegn realisà en la strategia, en las finamiras ed en las mesiras.
2a	I existan basas che descrivan la direcziun strategica.	<p><i>Organisaziun strategica</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La furma giuridica e l'organisaziun da la purschida èn regladas. 2. I exista in document da fundaziun u statuts. 3. Igl è avant maun in organigram. 4. La separaziun strategic-operativa areguard il personal ed areguard l'organisaziun è garantida. 5. La separaziun da las pussanzas ademplescha las suandantas cundiziuns: <ol style="list-style-type: none"> a. La presidenta u il president e la direcziun operativa da la purschida n'èn betg parents (1. u 2. grad) u colliads in cun l'auter personalmain e/u en ina stretga relaziun economica cuminaivla. b. Il gremi strategic sa cumpona d'almain trais personas cun ils medems dretgs. Da questas personas dastgan maximalmain duas esser parentas e/u colliadas ina cun l'autra en ina stretga relaziun economica cuminaivla. Sch'ina tala relaziun è avant maun, sa cumpona l'organ d'almain tschintg personas cun ils medems dretgs. c. La direcziun operativa, sia substituziun sco er las ulteriuras collavuraturas ed ils ulteriurs collavuratur da la purschida n'han nagin dretg da votar en l'organ strategic-directiv, dastgan però sa participar cun vusch consultativa als process da decisiun. 6. Las commembras ed ils commembers dal gremi strategic èn inditgads cun num e lur incumbensas, cumpetenzas e responsabladads èn circumscriittas. 7. Il plaun strategic procura per la surveglianza e la controlla interna e redigia mintga onn in rapport davart sia actividad.
2b	I existan basas che descrivan la direcziun strategica.	<p><i>Management da recurs</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La via da recurs è definida. La direcziun strategica u in post extern è l'ultima instanza da recurs. 2. Ils geniturs san, nua ch'els pon far recurs en cas da conflicts. 3. Recurs vegnan prendids serius e tractads. 4. La via da recurs è gratuita.
3a	I existan basas che descrivan la direcziun e l'organisaziun operativa.	<p><i>Garanzia e svilup da la qualidat da dadens</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La canorta d'uffants procura per la comunicaziun sco er per l'intermediaziun d'infurmaziuns entaifer il team per garantir l'abildad d'agir da las collavuraturas e dals collavuratur conform a la funcziun. 2. La canorta d'uffants procura per la garanzia ed il svilup da la qualidat tant dals servetschs sco er da las basas en scrit. 3. Ils concepts ed ils reglaments èn datads ed igl è fixà in termin per lur controlla. <p><i>Svilup da la qualidat da dadora</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. I vegn erui regularmain, sch'ils geniturs èn cuntents cun la purschida. 5. Ils resultats e las mesiras èn documentads (almain mintga 3 onns).

Indicatur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat																		
3b	I existan basas che descrivan la direcziun e l'organisaziun operativa.	<p><i>Lavur da publicitad e cooperaziun</i></p> <ol style="list-style-type: none"> En cas da basegn collavura la canorta d'uffants cun posts spezialisads e cun persunas spezialisadas per dumondas concernent ils uffants. La lavur da publicitad vegn duvrada per tgirar contacts e per infurmar la populaziun locala (p.ex. occurrenz, rapport annual, gasetta da canorta). 																		
3c	I existan basas che descrivan la direcziun e l'organisaziun operativa.	<p><i>Management dal persunal</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Mintga collavuratura e collavuratur ha in contract da lavur cun vigur legala. Las cumpetenzas ed ils secturs da responsabladad ch'existan per mintga funcziun èn documentads ed enconuschents a las collavuraturas ed als collavurats (p.ex. descripziuns da las plazzas). Las collavuraturas ed ils collavurats lavuran en moda professiunala conform a las cumpetenzas ed als secturs da responsabladad ch'èn colliads cun lur funcziun. Igl è fixà, en tge furma e quant savens che discurs da giudicament e discurs cun las collavuraturas ed ils collavurats han lieu. En ils discurs vegni fixà finamiras e reglà, co che las finamiras vegnan controlladas. En l'interess da la canorta d'uffants han las collavuraturas ed ils collavurats la pussaivladad d'absolver furmaziuns supplementaras. Ellas ed els vegnan sustegnids en chaussa tenor las pussaivladads finanzialas da la purschida. En cas da basegn vegnan realisas activitads per il svilup dal team (p.ex. supervisiuns, barats professiunals, furmaziuns dal team). I vegnan fatgas regularmain sesidas da team. L'obligaziun da discreziun vegn observada e tematisada regularmain. Las regulaziuns da las pausas, da las vacanzas e da las substituziuns èn fixadas ed enconuschentas. Il sistem da salari è transparent. 																		
3d	I existan basas che descrivan la direcziun e l'organisaziun operativa.	<p><i>Dumber d'uffants e da persunal</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Las basas en scrit infurmeschan davart la gruppa en mira (vegliadetgna, dumber da plazzas da tgira e.u.v.). Il dumber d'uffants dependa da las relaziuns da spazi (guardar indicatur 6) e dal persunal disponibel (guardar indicatur 8). Uffants sut 12 mais ed uffants cun basegns spezial (p.ex. retardament dal svilup, singularitad dal cumportament, impediment) occupan 1½ plazzas da tgira. Igl è chaussa da la direcziun da la canorta d'uffants da giuditgar il basegn da tgira spezial. Il dumber minimal prescrit da collavuraturas e collavurats (coll.) preschents vegn definì sin basa da las plazzas da tgira (PT) occupadas sco suonda: <table data-bbox="571 1496 1315 1659"> <tr> <td>per max. 6 PT</td> <td>=</td> <td>1 coll., e quai cun scolaziun</td> </tr> <tr> <td>per >6 fin max. 12 PT</td> <td>=</td> <td>2 coll., da quels 1 cun scolaziun</td> </tr> <tr> <td>per >12 fin max. 18 PT</td> <td>=</td> <td>3 coll., da quels 2 cun scolaziun</td> </tr> <tr> <td>per >18 fin max. 24 PT</td> <td>=</td> <td>4 coll., da quels 2 cun scolaziun</td> </tr> <tr> <td>per >24 fin max. 30 PT</td> <td>=</td> <td>5 coll., da quels 3 cun scolaziun</td> </tr> <tr> <td>per >30 fin max. 36 PT</td> <td>=</td> <td>6 coll., da quels 3 cun scolaziun</td> </tr> </table> e.u.v. Per 12 plazzas da tgira ston pia esser preschents almain ina collavuratura scolada u in collavuratur scolà ed ina collavuratura betg scolada u in collavuratur betg scolà. 	per max. 6 PT	=	1 coll., e quai cun scolaziun	per >6 fin max. 12 PT	=	2 coll., da quels 1 cun scolaziun	per >12 fin max. 18 PT	=	3 coll., da quels 2 cun scolaziun	per >18 fin max. 24 PT	=	4 coll., da quels 2 cun scolaziun	per >24 fin max. 30 PT	=	5 coll., da quels 3 cun scolaziun	per >30 fin max. 36 PT	=	6 coll., da quels 3 cun scolaziun
per max. 6 PT	=	1 coll., e quai cun scolaziun																		
per >6 fin max. 12 PT	=	2 coll., da quels 1 cun scolaziun																		
per >12 fin max. 18 PT	=	3 coll., da quels 2 cun scolaziun																		
per >18 fin max. 24 PT	=	4 coll., da quels 2 cun scolaziun																		
per >24 fin max. 30 PT	=	5 coll., da quels 3 cun scolaziun																		
per >30 fin max. 36 PT	=	6 coll., da quels 3 cun scolaziun																		
4	I existan basas che descrivan la finanziaziun.	<ol style="list-style-type: none"> Las basas infurmeschan davart la situaziun finanziaria (quint economic e bilantscha) ed èn cumprovas avertamain. La purschida maina il manaschi en moda economica e tenor in rendaquint unitar che sa basa sin princips da l'economia da manaschi. In post da revisiun independent che controllescha il quint annual è designà. Igl è avant maun in reglament da tariffas transparent ed accessibel a las persunas interessadas. 																		

Indicatur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
		5. Las tariffas na dastgan betg surpassar las tariffas maximalas fixadas liantamain da la Regenza. 6. La porschida ha in'assicuranza da responsabladad per il manaschi.
5a	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Pedagogia e promoziun</i></p> <p>Las basas en scrit concernent la tgira e l'educaziun infurmeschan davart l'orientaziun professiunala e metodica, en spezial davart ils suandants puncts:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Cumportament social:</i> Ina communicaziun adattada als basegns dals uffants ed in barat plaschaivel tranter ils uffants sco er tranter ils uffants ed il personal vegnan promovids. <i>Relaziun:</i> Las collavuraturas ed ils collavuraturers sustegnan ils uffants ed als prendan serius. <i>Promoziun:</i> La promoziun dals uffants mida tranter observaziun activa, prender influenza, instruir, gidar e sa retegnair. <i>Activitads adattadas a la vegliadetgna:</i> Las activitads d'emprender e da svilup tegnan quint dal svilup da l'uffant (pitschen). Ils gieus ed ils materials correspundan a la vegliadetgna ed al svilup. <i>Autodeterminaziun:</i> Uffants survegnan la pussaivladad da sa participar en ina moda ch'è adattada a lur vegliadetgna ed a lur svilup. Lur abilitads vegnan percepidas. Els pon decider, tge ch'els vulan far, els pon exprimer lur opiniun e sa participar a las decisiuns. <i>Reglas e rituals:</i> Per il mintgadi existan reglas che vegnan duvradas pedagogicamain. I vegnan porschids puncts d'orientaziun temporals e tematics. <i>Lingua:</i> Las collavuraturas ed ils collavuraturers discurren cun ils uffants oravant tut en la(s) lingua(s) principala(s) da la regiun. Uffants da lingua estra vegnan integrads linguisticamain en moda activa ed encuraschads da duvrar la(s) lingua(s) da la canorta d'uffants. <i>Schliaziun da conflicts:</i> Ils uffants vegnan sustegnids ed encuraschads da schliar conflicts tranter dad els sez. Sche necessari survegnan els in sustegn pedagogic. <i>Protecziun e privadientscha:</i> I vegn guardà ch'ils uffants sa sentian adina segirs ed en buns mauns. <i>Poppins:</i> La canorta d'uffants ha las cumpetenzas per tgirar, per assister e per educar poppins.
5b	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Decurs dal di</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Per il decurs dal di exista in plan chapaivel e raschunaivel ord vista pedagogica. Activitads e fasas da ruaus vegnan porschidas en moda commensurada. Il decurs dal di cuntegna uras da bloc (durant las qualas ins na dastga betg purtar u vegnir per ils uffants) d'almain 1¼ uras per mez di. <p><i>Structura da l'onni</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Anniversaris, rituals da sortida sco er particularitads stagiunals e chalendaras vegnan integrads adequatamain en il mintgadi pedagogic.
5c	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Segirezza en chasa</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Mesiras da segirezza (p.ex. concernent bischlas da contact, stgalas, fanestras, portas sco er meds da nettegiar e materialias) èn vegnidas definidas e prendidas. <p><i>Segirezza ora al liber</i></p> <ol style="list-style-type: none"> En il sectur da giugar al liber e sin spassegiadas u excursiuns è la surveglianza garantida da tut temp. <p><i>Segirezza envers terzas personas</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Terzas personas nunautorizadas n'han nagin access a la canorta d'uffants. L'uffant vegn surdà mo a personas (inditgadas en scrit) che han il dretg da vegnir per l'uffant.

Indica- tur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
		5. Per excepziuns ston las persunas che han il dretg da vegnir per l'uffant, dar la permissiun a la canorta d'uffants. Cas cuntrari na vegn l'uffant betg surdà. La canorta d'uffants controllescha ultra da quai l'identitad da persunas che vegnan per in uffant e ch'il personal n'enconuscha betg.
5d	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Nutrimint</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La purschida d'alimentaziun è multifara ed equilibrada e resguarda – entaifer las pussaivladads finanzialas – ils basegns da sanadad generals sco er individuals dals uffants (guardar er las recumandaziuns sut www.graubuenden-bewegt.ch). 2. Uffants vegnan encuraschads adequatamain da mangiar da tut ed avunda. I n'exista nagin sforz. 3. Durant l'entir di stattan a disposiziun bavrondas betg zutgeradas. 4. Victualias e bavrondas dulstchas vegnan offeridas mo en cas excepziunals.
5e	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Provediment da la sanadad</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La canorta d'uffants promova la sanadad dals uffants e fa stim d'ina igiena dals dents moderna. 2. La canorta d'uffants posseda in'apoteca da chasa che vegn controllada ed actualisada regularmain. Quella sa chatta en in lieu che n'è betg cuntanschibel per ils uffants. La segirezza concernent ils medicaments è garantida. 3. Basegns da sanadad spezials èn enconuschents e las mesiras correspondentas èn vegnidas prendidas. 4. Il contact cun ina media u in medi è reglà. 5. La canorta d'uffants regla, co ch'ils uffants ch'èn acutamain malsauns u che daventan malsauns vegnan tractads. Ils geniturs enconuschan ils geners da maldispostadads e da malsognas, cun las qualas ils uffants na dastgan betg frequentar la canorta d'uffants. <p><i>Cas d'urgenza</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. La canorta d'uffants fixescha in proceder ch'è da resguardar en cas d'accidents u en cas d'urgenza. 7. Igl è fixà, co ch'in uffant po vegnir transportà en moda segira tar la media u il medi ubain a l'ospital. 8. La canorta d'uffants enconuscha las datas da contact d'almain duas persunas da confidenza da l'uffant (p.ex. geniturs). En cas d'urgenza vegnan quellas contactadas uschè svelt sco pussaivel. 9. Il personal enconuscha mesiras d'emprim agid e pretensiuns d'agir en cas d'urgenza.
5f	I existan basas che descrivan las prestaziuns.	<p><i>Igiena e nettegiament da las localitads</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Il nettegiament da las localitads e l'igiena èn reglads en scrit. 2. L'infrastructura (locals, giugarets e.u.v.) è netta, bain mantegnida ed en urden.
Organisaziun ed infrastruttura		
6	Ils edifizis, l'infrastructura incl. las installaziuns èn adequats ed adattads als basegns dals uffants.	<p><i>Sectur intern</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Per mintga piazza da tgira ston esser avant maun almain 5 meters quadrat (senza locals accessorics) cun avunda glisch dal di. 2. Locals accessorics èn locals che na stattan betg a disposiziun als uffants per giugar (p.ex. cuschina, local da lavar, tualettas, biro, local da discours, garda-roba, local da deposit e.u.v.). 3. Per ils uffants sto esser avant maun in local per pussar e per sa retrair. Ordaifer las fasas da ruaus po quel er vegnir duvrà sco local da giugar. 4. Ils secturs per ils uffants èn endrizzads conform als basegns dals uffants e porschan pussaivladads extendidas per giugar u per esser activ (p.ex. chantunet patgific, zups, sectur per zambregiar, sectur da gieu liber, secturs tematics). 5. In local stat a disposiziun exclusivamain a las collavuraturas ed als collavurats per lavurs da biro, per sa retrair e.u.v.

Indica- tur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
		<p><i>Sectur al liber</i></p> <p>6. Il sectur da giugar al liber è ina part integrala da la canorta d'uffants. El sa chatta en la vischinanza directa e na vegn betg duvrà da la publicitad.</p> <p>7. Il sectur da giugar al liber dat segirezza als uffants ed ha cunfins ch'èn clera-main percurschibels per ils uffants.</p> <p>8. Il sectur da giugar al liber permetta differentas activitads e furmas da giugar (p.ex. sablun, aua, urdains da gieu, prà, sulegl / sumbriva). La segirezza dals urdains da giugar al liber è garantida.</p> <p>9. En cas excepziunals motivads poi vegnir divergià dal punct 6. Quai sut la premissa ch'in sectur da giugar al liber che correspunda als puncts 7 ed 8, possa vegnir cuntanschì entaifer in temp adequat ed en moda segira areguard il traffic. Quest sectur da giugar al liber na vegn betg duvrà intensivamain da la publicitad (regulaziun concepziunala).</p>
Persunal e direcziun		
7	<p>La direcziun è adattada per manar la purschida tant ord vista professiunala sco er persunala.</p>	<p>1. La direcziun pedagogica da la canorta d'uffants ha:</p> <p>a. ina scolaziun numnada en il document "Enumeraziun dal personal qualifitgà renconuschì en il sectur da las canortas d'uffants" (guardar www.soa.gr.ch). Diploms esters betg menziunads ston vegnir renconuschids dal Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI): www.sbf.admin.ch;</p> <p>b. in'experientscha professiunala d'almain 3 onns (senza onns d'emprendissadi);</p> <p>c. in diplom renconuschì en il sectur da direcziun e da gestiun (tenor il document "Enumeraziun dal perfecziunament renconuschì per la direcziun da canortas d'uffants" sin www.soa.gr.ch) u è s'annunziada per in curs correspondent che cumenza entaifer il pli baud termin pussaivel (cumprova). Diploms esters ston vegnir renconuschids dal Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI): www.sbf.admin.ch.</p> <p>Curs ch'èn vegnids absolvìs pli baud e che na figureschan betg en quest document, vegnan giuditgads individualmain da l'Uffizi chantunal dal servetsch social sin basa da las infurmaziuns detagliadas inoltradas.</p> <p>2. Sche pliras personas mainan cuminaivlamain la purschida, ston las responsabladas professiunalas e las cumpetenzas respectivas esser cumprovadas en moda clera e transparenta.</p> <p>3. La qualificaziun e l'abiltad da las personas dal gremi da la direcziun operativa ston vegnir cumprovadas cun curs da vita e cun attests da scolaziun; quellas da las manadras pedagogicas e dals manaders pedagogics supplementarmain cun referenzas irreproschablas sco er cun in attest dal medi.</p> <p>4. Per la controlla da la conduita sto ina nova manadra u in nov manader s'annunziar ad uras tar l'Uffizi chantunal dal servetsch social cun agid dal formular previs (www.soa.gr.ch) → Rumantsch → Famiglias, uffants e giuvenils → Protecziun → Vostra).¹</p> <p>5. Sch'ina procedura (procedura poliziala da retschertga, procedura d'inquiziun penal e procedura da l'Autoritad per la protecziun d'uffants e da creschids) vegn introducida cunter ina manadra u in manader durant ses engaschament, sto la patruna u il patrun vegnir infurmà immediatamain davart questa procedura, incl. davart l'object da la procedura.</p> <p>6. La substituziun è reglada, la substituta u il substitut è adattà tant ord vista professiunala sco er persunala per las incumbensas respectivas.</p>

¹ Suentar l'annunzia controllescha l'Uffizi chantunal dal servetsch social la conduita cun agid da l'extract 2 per las autoritads, e quai ad uras avant la sutscriziun dal contract. Lavurantas e lavurants domiciliads en Svizra na ston pia betg pli inoltrar in extract privat, in extract privat spezial ed ina declaraziun persunala. Al manaschi statti dentant liber da controllar er vinavant la conduita tenor atgna valitaziun. Per las cunfinarias ed ils cunfinaris ston las patrunas ed ils patruns controllar vinavant e supplementarmain las cumprovas dal register penal da l'exteriur.

Indicatur nr.	Indicatur da qualitat	Standards da qualitat
		<p>7. Per las incumbensas da la direcziun da la canorta d'uffants vegnan quintads minimalmain 30 pertschient da plazzas per 12 plazzas da tgira. Per mintga ulteriuras 12 plazzas da tgira vegni quintà cun 10 pertschient da plazzas supplementars. Questas indicaziuns minimalas premettan che la manadra u il manader vegnia sustegnì en l'administraziun e tar la contabilitad.</p> <p>8. Per far la contabilitad existan cumpetenzas respectivas cumprovablas.</p>
8	<p>Il personal è adattà tant ord vista professiunala sco er persunala per sias activitads ed il dumber da collavuraturas e collavuraturus correspunda al basegn da tgira.</p>	<p><i>Persunal spezialisà</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sco collavuraturas scoladas e collavuraturus scolads valan absolventas ed absolvents da las scolaziuns numnadas en il document "Enumeraziun dal personal qualifitgà renconuschì en il sector da las canortas d'uffants" (guardar www.soa.gr.ch). Diploms esters betg menziunads ston vegnir renconuschids dal Secretariat da stadi per furnaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI): www.sbf.admin.ch. 2. La qualificaziun e l'abilitad da las collavuraturas e dals collavuraturus pon vegnir cumprovadas cun curs da vita, cun attests da scolaziun e cun referenzas. 3. Per la controlla da la conduita ston novas collavuraturas e novs collavuraturus s'annunziar ad uras tar l'Uffizi chantunal dal servetsch social cun agid dal formular previs (www.soa.gr.ch → Rumantsch → Famiglias, uffants e giuvenils → Protecziun → Vostra).¹ 4. Sch'ina procedura (procedura poliziala da retschertga, procedura d'inquisiziun penala e procedura da l'Autoritad per la protecziun d'uffants e da creschids) vegn introducida cunter ina collavuratura u in collavuratur durant ses engaschament, sto la patruna u il patrun vegnir infurmà immediatamain davart questa procedura, incl. davart l'object da la procedura. <p><i>Emprendistas ed emprendists, praticantas e praticants</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Las praticantas ed ils praticants sco er las emprendistas ed ils emprendists ston vegnir resguardads en il plan da plazzas tenor lur preschientscha efectiva. 6. La tgira individuala da singuls uffants tras emprendistas ed emprendists e tras praticantas e praticants è reglada en in concept. Per quest intent vegnan resguardadas la vegliadetgna, las abilitads e las cumpetenzas da las emprendistas e dals emprendists sco er da las praticantas e dals praticants. 7. Recumandaziun urgenta: Praticums d'in onn sco preparaziun per l'emprendissadi vegnan puschids mo, sch'els servan ad ina buna partenza en l'emprendissadi, en cas ch'i dat deficits individuals da furnaziun. Quests praticums vegnan accompagnads correspudentamain. <p>Avant l'emprima scolaziun vegnan puschids mo uschè blers praticums d'in onn, sco quai ch'i vegnan puschidas – in onn pli tard – plazzas per cumenzar l'emprima scolaziun professiunala.</p>
Uffants e professiunalitad		
9	<p>Ils geniturs san che lur uffant è en buns mauns, ed els sa sentan adina infurmads.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avant che l'uffant vegn admess, fa la canorta d'uffants in contract da tgira cun ils geniturs. En quest contract vegnan fixadas las tariffas ed il termin da disditga vicendaivel. 2. Ils geniturs vegnan infurmads en moda transparenta davart la puschida. Excursiuns spezialas vegnan communitgadas ordavant als geniturs. 3. La canorta d'uffants mussa als geniturs, ch'ella è pronta al dialog: <ol style="list-style-type: none"> a. I vegnan puschidas analisas da la situaziun (rapport dal svilup). b. I vegn profità da l'occuraziun da far discurs informals. En quest connex vegni infurmà en moda cumpetenta ed averta davart quai ch'è capità durant il di. 4. La canorta d'uffants è da princip averta per ils geniturs che surdattan lur uffant. Visitas annunziadas èn bainvegnidas, uschenavant ch'ellas na disturban betg il manaschi da la canorta d'uffants. 5. Ils giavischs, las resalvas ed ils interess dals geniturs en connex cun lur uffant vegnan prendids serius. 6. La canorta d'uffants enconuscha puschidas da cussegliaziun professiunalas per geniturs, las qualas sa chattan en sia vischinanza, e po render attent a posts spezialisads correspudents.

Indicatur nr.	Indicatur da qualidad	Standards da qualidad
		<p>7. En cas da tensiuns en la relaziun cun geniturs vegn consultada la direcziun. Quella sa stenta da schliar il problem ed integrescha, sche necessari, il plaun strategic.</p> <p>8. La canorta d'uffants demussa ina tenuta averta envers critica constructiva e chapaivla.</p>
10	L'integritad psichica, spiertala e corporala dals uffants è garantida e protegida.	<p>1. Tuttas furmas da violenza, da rassissem, da mobing, d'agressiuns e d'explozions sexualas e mintga furma da discriminaziun d'uffants e da famiglias sco er da collavuraturas e collavuratur na vegnan betg toleradas.</p> <p>2. La canorta d'uffants fixescha en scrit las mesiras preventivas sco er il proceder en cas d'abus u en cas d'in suspect correspondent.</p> <p>3. Nagins uffants e naginas famiglias na vegnan stigmatizads pervia da lur derivanza, lur religiun, lur istorgia da famiglia, lur duns, lur cumportament e.u.v.</p> <p>4. Uffants e geniturs vegnan prendids serius, sch'els annunzian in abus.</p> <p>5. L'integritad da tut las personas participadas è garantida.</p>
11	La procedura d'admissiun è reglada en moda transparenta e chapaivla.	<p>1. Igl exista in catalog da clers criteris per l'admissiun e per l'exclusiun.</p> <p>2. L'admissiun d'in uffant davent da l'emprim contact cun ils geniturs fin a la fin da la fasa d'acclimatisaziun è reglada en scrit ed en moda transparenta.</p> <p>3. A chaschun d'ina nova entrada inditgeschan ils geniturs l'assicuranza da malsauns, l'assicuranza d'accidents e l'assicuranza privata da responsabladad da l'uffant.</p> <p>4. Al cumenzament da la relaziun da tgira vegnan ils geniturs infurmads en scrit ed a bucca davart il manaschi, davart la finanziaziun e davart ils andaments en connex cun lur uffant. La canorta d'uffants dispona d'infurmaziuns en scrit per ils geniturs.</p> <p>5. A chaschun d'ina nova entrada fa la canorta d'uffants dar ils geniturs tut las infurmaziuns necessarias davart l'uffant, en spezial davart basegns spezialas e pretensiuns spezialas.</p>
12	La fasa d'acclimatisaziun è reglada en moda transparenta e chapaivla.	<p>1. La fasa d'acclimatisaziun ha l'intent da gidar l'uffant a sa distatgar bain dal genitur che vegn cun el, da stabilir ina relaziun da confidenza cun il personal tgirant e da crear ina relaziun da bainesser cun ils auters uffants.</p> <p>2. La fasa d'acclimatisaziun è descritta sco andament standardisà. Adattaziuns individualas a basegns respectivs èn pussaivlas.</p> <p>3. La fasa d'acclimatisaziun resguarda l'integraziun da tut las personas participadas, per regla da l'uffant, d'in genitur, da la direcziun da la canorta d'uffants e da la persuna da referiment correspondent da la purschida.</p> <p>4. Ils criteris per in'acclimatisaziun reussida resp. anc betg reussida èn definids e communitgads.</p> <p>5. L'acclimatisaziun vegn sche pussaivel fatga durant dis consecutivs.</p>